

СУБСТАНТИВОВАНІ ПРИКМЕТНИКИ ТА ДІПРИКМЕТНИКИ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)

Кучмій О. О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Бондаренко Ю. С.

Субстантивация – це процес переходу інших частин мови в іменник. Вона є одним із важливих засобів розвитку і поповнення словникового складу та семантичної системи мови. Субстантивовані прикметники та діеприкетники в процесі транспозиції зберігають відміну прикметників та синтаксичні функції іменників, тобто можуть бути у реченні підметом, присудком, доповненням або означенням, але не зважаючи на це, в синтаксичному плані їх не можна вважати абсолютно тотожними іменниками, так як і ті, й інші володіють певними рисами, які відрізняють їх як від іменників, так і один від одного, особливо це можна спостерігати при використанні субстантивів атив у формі предикатива, у функції невідокремленої прикладки та функції звернення; також субстантивати набувають граматичні категорії іменника; тобто категорії роду, числа та відмінку, але змінюють морфологічні функції.

Субстантивовані прикметники та діеприкетники відмінюються не як іменники, а за прикметниковими типами відмінювання. Їхня відміна, як і закінчення залежить також від займенників або артиклів, що стоять поряд з ними у реченні.

Рід субстантивованих прикметників та діеприкетників може бути визначений за семантичною ознакою, або за родом опущеного іменника. Найпоширенішим між субстантивів ативів є середній рід. Зазвичай, це субстантивовані прикметники та діеприкетники, що позначають абстрактні поняття та вживаються переважно в науковій, технічній, художній літературі та мові сучасної преси.

Що стосується категорії числа субстантивів ативів, то можна відмітити, що у німецькій мові існує ряд субстантивів

антів, які вживаються тільки у множині або тільки в однині. А вибір парадигми множини залежить від наявності або відсутності та від характеру супроводжуючого слова.

Форма відмінку субстантивованих прикметників та дієприкметників залежить від їхньої ролі у реченні, від характеру та відношення до інших слів у словосполученні та реченні. Тип відмінювання субстантиватів залежить від супроводжуючого слова. Також субстантивованим прикметникам та дієприкметникам німецької мови притаманне коливання, тобто субстантивати можуть відмінюватися як за слабкою так і за сильною формою прикметника, що відображають коливання у відмінюванні, притаманні звичайним прикметникам через відсутність у певних випадках єдиної норми; та коливання, що спричинені власне субстантивацією прикметників.

Перекладацькі інновації : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 15-16 березня 2013 р. / Ред.кол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.В. Ємельянова та ін. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 28-29.